විදුලි බිල අඩු කර ජනතාවට සහන ලබාදීමට නොහැකිද?

● ඉන්දික ශේවාධිකාරණ

විදුලි බිල අධික ලෙස ඉහළ යාම නිසා මේ රටේ සමස්ත ජනතාවම දැඩි පීඩාවකට ලක්වෙමින් තිබේ. විදුලි නිෂ්පාදනය සඳහා අධික මුදලක් වැය වන බව සඳහන් කරමින් පසුගිය පිසදාර් අගෝස්තු මාසයේ සිට මේ වන විට අවස්ථා තුනකදී විදුලි ගාස්තු ඉහළ දැමීමට කටයුතු කළේය. එහිදී විදුලි බල මණ්ඩලයේ තරිකය ලීටර් 1,000ක් දක්වා ඉහළ යාම නිසා, විදුලි නිෂ්පාදනය සඳහා වර්ෂකාල ආසන්න වශයෙන් රුපියල් බිලියන හත්සියයකට අධික මුදලක් වැය වන බවයි. එහෙත් අද වන විට සමස්ත විදුලි අවශ්‍යතාවයෙන් 80%කට ආසන්න විදුලිය ප්‍රභාණයක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නේ ජලය උපයෝගී කරගෙනය.

ජලය උපයෝගී කරගෙන විදුලි ඒකකයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා වැය වන්නේ රුපියල් 05කට අඩු මුදලක් වන අතර, තාරිගෝනික ජනතාවට විදුලි ඒකකයක් අලෙවි කරනු ලබන්නේ රුපියල් 30 ඉක්ම වූ මුදලකටය. මේ අනුව මේ වසර තුළදී විදුලි නිෂ්පාදනය සඳහා වැය වන්නේ රුපියල් බිලියන පන්සිය හත්සිය අටකට ආසන්න මුදලක් බවට පිඳිහුතුන් පෙන්වා දෙමින් සිටින අතර, ජනතාව විදුලි බිල ගෙවමින් සිටින්නේ විදුලි බල මණ්ඩලයට රුපියල් බිලියන හත්සිය දහයක මුදලක් ය යන දිළිඳු තත්ත්වයක් ඇතුළත්ව තිබේ.

ජලය තනහොත් මහජනතාවට අයත් දේපළක් වන අතර, විදුලි නිෂ්පාදනය සඳහා ජලය භාවිත කළත් ඒ වෙනුවෙන් ජනතාවට මුදලක් ලබාදීමට විදුලි බල මණ්ඩලය කටයුතු කරන්නේ නැත. මේ නිසා විදුලිබල යුතු වන්නේ විදුලි බිල අඩු කර, පොදු දේපළක් වන ජලය භාවිත කිරීමේ වාසිය ජනතාවට ලබාදීය. සාමාන්‍යයෙන් වසරකට මෙට්‍රික් ටොන් 150,000ක් පමණ අඟුනිත් විදුලි සම්බන්ධතා ලබාගන්නා අතර, මේ අනුව මේ වසරේ ඔක්තෝබර් මාසය වන විට විදුලි පාරිභෝගිකයන්ගේ ප්‍රමාණය හැටවෙනි ලක්ෂ අනූදහස් හැටඅටක් වේ. විදුලි බිල අධික ලෙස ඉහළ දැමීම නිසා මේ වසරේ ජනවාරි 01වන දින සිට ඔක්තෝබර් 31 දක්වා කාලය තුළදී නිවාස, ව්‍යාපාරික ස්ථාන හා ආගමික ස්ථාන පන්දලක්ෂ දොළොස් දහස් දෙසිය හතක විදුලිය විසන්ධි කර තිබේ. යම් ස්ථානයක විදුලිය විසන්ධි කළහොත් නැවත ලබාගැනීම සඳහා අතිරික්තයක් ගෙවීමට සිදුවේ. මේ අනුව විදුලිය විසන්ධි කිරීම ස්ථාන හතළිස් එක්දහස් හත්සිය පහළොවක්, ව්‍යාපාරික ස්ථාන හාරසිය හතළිස් එක්දහස් හත්සිය දහයක් හා ආගමික ස්ථාන තුන්සිය දහයක් ඇතුළත්ව තිබේ.

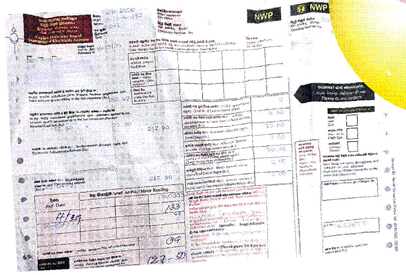

විදුලිය පරිභෝජනය කර මාසයක් ඉක්ම නිය පසු විදුලි බිල ගෙවිය යුතු අතර, බහුතර පාරිභෝගිකයන් සංඛ්‍යාවක් නියමිත දිවෙනවට විදුලි බිල්පත් ගෙවනු ලබන බව විදුලි බල මණ්ඩලය සඳහන් කරයි. බිල්පත් නිකුත් කර මාසයක් ගත වූ පසු තවත් දින 10ක සහන කාලයක් ලබාදෙන බවත්, විදුලිය විසන්ධි කිරීම සිදුකරනු ලබන්නේ ඉන්පසුව බවද විදුලි බල මණ්ඩලය පෙන්වා දෙයි.

2016 වසරේ සිට 2023 වසර නොවැම්බර මාසය දක්වා විදුලිය විසන්ධි කිරීම් / නැවත සම්බන්ධ කිරීම් පිළිබඳ දත්ත

වර්ෂය	මුළු පාරිභෝගිකයන් සංඛ්‍යාව	විදුලිය විසන්ධි කිරීම් / නැවත සම්බන්ධ කිරීම්	
		වාර්ෂිකව	මාසිකව
2016	5,964,194	364,133	30,344
2017	6,193,131	398,292	33,191
2018	6,354,281	520,083	43,340
2019	6,500,641	573,073	47,756
2020	6,636,266	210,380	17,532
2021	6,809,528	94,201	7,850
2022	6,936,735	247,250	20,604
2023	6,998,068	544,488	54,449

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය හඳුන්වාදුන් ඊ බිල් (e-bill) පත් ක්‍රමවේදය අනුව රටා බිල්පත් නිකුත් කිරීම ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩු කරමින් පවතින බවත්, ඒ වෙනුවට ඉතා ඉක්මනින් ඔහු මුදල් SMS මගින් පාරිභෝගිකයන් වෙත දැනුම් දෙන බවත් විදුලි බල මණ්ඩලය සඳහන් කරයි.

මේ වසරේ මාර්තු මාසයේ වන විට විසන්ධි කිරීම්, නිවාස වසා ගැනීම්, පදිංචිවරුවන් නොමැතිව හිඳ, නිවාස සඳහා භාවිත නිවාස සඳර්භ භාවිත විරිධ කෙත්ත නියා ඉහත පරිභෝජන (0 consumption) තත්ත්වයේ පවතින ගිණුම් සංඛ්‍යාව නිස්තෙන්දස් ලක්ෂය හතළිස් අටක් බවද පෙන්වා දෙයි. විදුලි බිල අධික ලෙස ඉහළ යාම නිසා කර්මාන්ත කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට නොහැකි වීමෙන් සමහර කර්මාන්තශාලා ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදන කටයුතු සීමා කරිහිට සිදුවෙමින් තිබෙන බව සඳේන කළ ලංකා ඛුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තකරුවන්ගේ සංගමය සඳහන් කරයි.

විදුලි බිල ඉහළ යෑම නිසා සාජේක්ෂව බොහෝ හාණ්ඩ හා සේවාවල බිල අධික ලෙස ඉහළ ගොස් තිබෙන අතර, මේ නිසා පාරිභෝගික ජනතාව තවත් වටයකින් පීඩාවට පත්ව සිටිති. හාණ්ඩ හා සේවා මිල අධික ලෙස ඉහළ යාම නිසා සෝ ලබාගැනීම් හා හාණ්ඩ මිලදී ගැනීම් අඩු කර තිබෙන අතර, ඒ හරහා කර්මාන්තකරුවන් තවත් වටයකින් පීඩාවට පත්ව ඇත. කෝවිඩ් සමඟදී රට ආර්ථික අර්බුදයකට ලක්වූ අතර, ඉන්පසුව විදුලි බිල ඉහළ දැමීම නිසා නැවතත් රට ආර්ථික අර්බුදයකට ලක්ව තිබෙන බව විපක්ෂයේ පක්ෂ නිලධාරීවරු මුලුමනින්ම පාහේ පවසා සිටිති. එහෙත් විපක්ෂයේ පක්ෂ පෙන්වා දෙන කරුණු පිළිබඳව හෝ කර්මාන්තකරුවන්, ජනතාව පෙන්වා දෙන කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන විදුලි බිල අඩු කිරීමට පාලකයන් කටයුතු කරන්නේ නැත. ඔවුන් මේ වන විට කටයුතු කරමින් සිටින්නේ ජනතාවගේ පළිගන්නා ආකාරයේ වැඩපිළිවෙළවල් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙය. විදුලි බිලක් ගෙවා ගැනීමට නොහැකිව විදුලිය විසන්ධි කළ පසු නැවත විදුලිය ලබාගැනීමට ගිය සමිපූර්ණ මුදලම ගෙවිය යුතුය. ජනතාව සතුව විදුලි බිල් ගෙවීමට මුදලක් නැතිබවට ගම්. කිසිදා විදුලි බිලක් නොගෙවා සිටින්නේ නැත. මන්දයත් විදුලිය විසන්ධි කළ පසු යළිත් විදුලිය ලබාගැනීමට ජනතාවට දින කිහිපයක් අතරට වැය කිරීමට සිදුවන නිසා හා විදුලිය විසන්ධි කළ පසු විඳින්නට සිදුවන අපහසුතා පිළිබඳව ජනතාව දන්නා නිසාය. මීට අතිරේව විදුලිය යනු ජනතාවට තවත් වටයකින් දුෂ්කරතාවන්ට පත් කිරීමකි. විදුලි බිලක් ගෙවා ගැනීමට හොඳටම ජනතාව අතෙරව් වැය කිරීමට සිදුවන බවත් විදුලිය විසන්ධි කළ පසු විඳින්නට සිදුවන අපහසුතා පිළිබඳව ජනතාව දන්නා නිසාය. මීට අතිරේව විදුලිය යනු ජනතාවට තවත් වටයකින් දුෂ්කරතාවන්ට පත් කිරීමකි. විදුලි බිලක් ගෙවා ගැනීමට හොඳටම ජනතාව අතෙරව් වැය කිරීමට සිදුවන නිසා හා